

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından** Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **15.10.2025**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

“Aile Yılı” olarak ilan edilen 2025 yılı, kadınların haklarının ve yaşam koşullarının iyileştirildiği bir dönem olmamış; aksine, emekçi ailelerin geçim sıkıntısının arttığı, kamusal hizmetlerin piyasalaştırıldığı ve eğitimden sağlığa her alanın parayla alınır hale geldiği koşullarda, toplumsal yükün kadınların sırtına yıkıldığı bir dönem haline gelmiştir.

Bu durumun en somut ve çarpıcı örneklerinden biri sağlık alanında görülmektedir. Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere bağlı hastanelerde ve sağlık kuruluşlarının çoğunda kreş bulunmamaktadır. Var olan kamu kreşleri ise ya özelleştirilmektedir ya da kapatılmaktadır. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 191. maddesi, Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki Çocuk Bakım Evleri Hakkında Yönetmeliğin 2. maddesi ve Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmeliğin 13. maddesi açık olmasına rağmen, sağlık ve sosyal hizmet emekçilerinin en temel haklarından biri olan kreş hakkı “uygun yer olmaması” ve “bütçe yetersizliği” gerekçeleriyle çoğu sağlık kuruluşunda fiilen yok sayılmaktadır. Mevcut kreşlerin kapasitesi ise ihtiyacın çok altındadır.

Örneğin, İstanbul'daki Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Şişli Şubesi'nin 2022 yılında yaptığı kreş başvurusuna hastane idaresi “çalışmalara başlanmıştır” cevabını vermiş, ancak üç yıl boyunca tek bir adım atılmamıştır. Devam eden süreçte hastanede imza kampanyaları düzenlenmiş, idareye kreş çağındaki çocukların listesi sunulmuş, konu Kamu Denetçiliği Kurumu'na taşınmış ve kurum emekçiler lehine tavsiye kararı vermiştir. Buna rağmen İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü, 14/07/2025 tarihli cevabında “uygun fiziki mekân bulunmadığı” gerekçesiyle talebi reddetmiştir.

Gelinen noktada, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği 30/07/2025 tarihinde bakanlıklar dâhil birçok kamu kurumuna “Kreş ve Çocuk Bakımevi Hizmeti” konulu 31949 sayılı yazıyı göndermiştir. Bu yazıda, 2025 “Aile Yılı”na atıfla, tasarruf tedbirlerinin istisnası olarak

özellikle personel sayısının fazla olduğu veya 7 gün 24 saat esasına göre çalışan kamu kurumlarında kreş ve çocuk bakımevi hizmetinin tesis edilmesi için arsa satın alma, kamulaştırma, yeni inşaat veya kiralama yapılabileceği belirtilmiş, faaliyete geçecek kreşlerin Cumhurbaşkanlığı'na bildirilmesi istenmiştir. Ancak aradan aylar geçmesine rağmen, bu konuda herhangi bir somut adım atılmamıştır.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye genelinde ve İstanbul ili özelinde Sağlık Bakanlığı'na ve üniversitelere bağlı hastanelerde ve diğer sağlık kuruluşlarında kaç adet aktif kreş vardır? Kaç çocuk yararlanabilmektedir? Toplam çalışan sayısına oranı nedir?
2. Kamu kurum ve kuruluşlarınca kreş ve çocuk bakımevi hizmeti sağlanmasına yönelik arsa veya arazi satın alınmaması, kamulaştırma yapılmaması, yeni inşaat başlatılmaması ya da bu amaçla kiralama yapılmaması yönündeki tasarruf tedbirleri nedeniyle, Türkiye genelinde ve özellikle İstanbul ilinde kreş hizmetinden yararlanmak isteyip kapasite yetersizliği gerekçesiyle talebi reddedilen personel var mıdır? Varsa bu personelin sayısı kaçtır ve bu reddin kayıt altına alınma veya değerlendirme ölçütleri nelerdir?
3. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği'nin 31949 sayılı 30/07/2025 tarihli yazısının yerine getirilmesi için Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmıştır? Bağlı hastanelerce yazının yerine getirilmesi nasıl denetlenecektir? Yasal mevzuata ve ilgili yazıya rağmen kreş hizmeti vermeyen kamu kurum ve kuruluşlarına hangi yaptırımlar uygulanacaktır?
4. 2025 yılı Bütçesinde Sağlık Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlıklarına kreş ve emzirme odası kurulması için tahsis edilen miktar ne kadardır?
5. 2022 yılında Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nce SES Şişli Şubesinin verdiği kreş talepli dilekçeye "çalışmalara başlanmıştır" cevabı üzerine ilgili hastanede üç yıl boyunca hangi somut adımlar atılmıştır? Kamu taşınmazlarının tahsisi, yerel idareler ile koordinasyon, mevcut kreşlerle protokol gibi alternatif çözümler denenmiş midir?
6. Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesince Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından verilen tavsiye kararı neden yerine getirilmemiştir?
7. İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nün, Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesinde kreş açılmasına uygun fiziki mekânın olmadığını bu nedenle hastane bünyesinde kreş açılmayacağını bildirdiği 14/07/2025 tarihli yazısını mevcut mevzuat ve Cumhurbaşkanlığının Sekreterliği'nin 31949 sayılı 30/07/2025 tarihli yazısı özelinde nasıl değerlendiriyorsunuz?
8. Cumhurbaşkanlığınca "Aile Yılı"na atıfla çalışma hayatının doğurganlık hızı üzerindeki etkisinin en aza indirilebilmesi amacıyla bahsedilirken bizzat Bakanlığınızca bağlı kurumlarda sağlık ve sosyal hizmet emekçilerinin kreş hakkı neden engellenmektedir? "Aile Yılı" kampanyası yalnızca bir propaganda aracı mıdır?

9. Kreş hizmetinin bulunmadığı sağlık kurumlarında görev yapan ebeveynlerin çocuklarını güvenli bir yere bırakamaması nedeniyle yaşanan mağduriyetlere ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir inceleme veya veri çalışması var mıdır? Örneğin, Çorum'da hemşire Fatma İçuz, görev yaptığı hastanede kreş bulunmadığı için nöbetine giderken çocuklarını komşusuna bırakmak zorunda kalmış, çıkan yangında iki çocuğunu kaybetmiştir. Tekrarının yaşanmaması için Bakanlığınız tarafından alınan ya da alınması planlanan önlemler nelerdir?
10. Çocuk bakımı nedeniyle idari izin talebi reddedilen ya da disiplin cezası verilen sağlık çalışanlarının sayısı kaçtır ve bu durumun nitelikli sağlık hizmetine erişim üzerindeki etkilerine dair bir değerlendirme yapılmakta mıdır?